

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Ο Μακεδονικός Αγώνας στο Βάλτο των Γιαννιτσών»

Απευθύνεται σε παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας
(Παιδικός Σταθμός- Νηπιαγωγείο – Α΄ και Β΄ Δημοτικού)

Μια μαγική μουσειοβαλίτσα μεταμορφώνει τη σχολική αίθουσα σε μυστηριώδη βάλτο. Κούκλες, παιχνίδια, κατασκευές και μύρια άλλα, που ξεπηδούν από τη βαλίτσα, μεταφέρουν τους μικρούς μας φίλους στο παρελθόν.

Το πρόγραμμα σχεδιάστηκε αποκλειστικά για τις μαθησιακές ανάγκες των παιδιών προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Στόχος του προγράμματος είναι να εκπαιδεύσει, να διασκεδάσει και να διεγείρει τη φαντασία των παιδιών μέσα από δραστηριότητες ενεργητικής μάθησης. Μέσα από παιχνίδια μνήμης και προσομοίωσης, κουκλοθέατρο και κατασκευές, ενισχύεται η αυτοπεποίθηση, η κιναισθητική και η νοητική ανάπτυξη των παιδιών, ενώ ταυτόχρονα εξοικειώνονται με θέματα καθημερινότητας από τη ζωή των ανθρώπων στη διάρκεια του Μακεδονικό Αγώνα.

Κύριος πυλώνας του προγράμματος είναι μία μουσειοβαλίτσα. Η μουσειοβαλίτσα περιέχει, παιχνίδια - ζωάκια, φυσικά καλάμια, υφάσματα, κούκλες με την παραδοσιακή ενδυμασία και άλλες κατασκευές και οπτικό – ηχητικό υλικό που μας μεταφέρει στο φυσικό σκηνικό του βάλτου των Γιαννιτσών και βοηθά τα παιδιά να εντάξουν τη μουσειακή αφήγηση τόσο στη μαθησιακή τους διαδικασία όσο και στο παιχνίδι. Τα αντικείμενα αυτά βοηθούν στη σύνδεση της υπάρχουσας γνώσης με την ιστορική πραγματικότητα. Τα παιχνίδια μνήμης και αντιστοίχισης με θέμα τη χλωρίδα και την πανίδα οδηγούν τα παιδιά στην κατανόηση της οικολογικής αλυσίδας, στην αποδοχή της διαφορετικότητας των λαών και στην αναγνώριση της μοναδικότητας των ανθρώπων και του τόπου τους.

Η μουσειοβαλίτσα περιέχει επίσης ένα δίλεπτο βίντεο που παραπέμπει στον Μακεδονικό Αγώνα και προβάλλεται ως μία ιστορία, χωρίς να δίνει ονόματα σε χώρες και αγωνιστές. Στους εκπαιδευτικούς που θα εμπλακούν στο πρόγραμμα προσφέρεται εμπειριστατωμένη παρουσίαση του περιεχομένου και των στόχων που εξυπηρετεί η μουσειοσκευή, ενώ το υλικό συνοδεύεται από αναλυτικό εγχειρίδιο οδηγιών και διδακτικών προτάσεων για τη δημιουργική αξιοποίηση του περιεχομένου της βαλίτσας στην τάξη και τη σύνδεσή του με τη διαδραστική ξενάγηση που θα ακολουθήσει στο Μουσείο.

Το πρόγραμμα υλοποιείται σε δύο μέρη: το πρώτο διεξάγεται στο σχολείο και το δεύτερο στις αίθουσες του μουσείου.

Α΄ μέρος – Η μουσειοβαλίτσα στην τάξη

Υγρότοπος. Ο/Η εκπαιδευτικός μέσα από το κουκλοθέατρο βοηθά στην εξοικείωση των μαθητών/τριών με τα ζώα και τα φυτά που υπάρχουν στο Βάλτο. Στη συνέχεια, τα παιδιά καλούνται να κατασκευάσουν μάσκες, να ζωγραφίσουν και να παίξουν, ώστε να δημιουργήσουν το δικό τους αυτοσχέδιο θεατρικό παιχνίδι που θα τους εντάξει στο ζωικό βασίλειο του Βάλτου.

Ο υγρότοπος και οι άνθρωποι. Με τον ίδιο τρόπο, ο/η εκπαιδευτικός θα βοηθήσει τα παιδιά να κατανοήσουν τη ζωή στο Βάλτο, το ρόλο των δύο φύλων, την οικιστική κατάσταση στο χώρο, καθώς επίσης και να γνωρίσουν μια σειρά από προϊόντα που παράγονται εκεί. Η προβολή διαφανειών, το κουκλοθέατρο, η συζήτηση, οι κατασκευές (καλάθια, καλύβες, φωλιές) και η ζωγραφική είναι τα εργαλεία αυτής της δράσης.

Ο Μακεδονικός Αγώνας και ο Βάλτος. Στην τελευταία δράση, ο/η εκπαιδευτικός προβάλλει το βίντεο για τον Μακεδονικό Αγώνα. Η προβολή παρουσιάζει την αγωνία των ανθρώπων και τη θέλησή τους να ζήσουν ελεύθεροι στον τόπο τους. Στόχος είναι οι μαθητές/τριες να κατανοήσουν τις έννοιες «σκλαβιά» και «ελευθερία».

Β΄ μέρος – Η επίσκεψη στο μουσείο

Το δεύτερο μέρος διεξάγεται στο Μουσείο Μακεδονικού Αγώνα, όπου οι ερμηνευτές αναβιώνουν το περιεχόμενο των δράσεων που έγιναν στο σχολείο με την ενεργητική συμμετοχή των παιδιών. Εδώ βλέπουμε τα αντικείμενα της βαλίτσας να εντάσσονται πια στον μουσειακό χώρο ως εκθέματα. Η επίσκεψη στο χώρο του Μουσείου λειτουργεί και ως αυτοσκοπός, ώστε να καταλάβουν τα παιδιά τον τρόπο λειτουργίας του και να μάθουν πώς να μαθαίνουν ενεργοποιώντας δεξιότητες παρατήρησης, συνεργασίας και αλληλεπίδρασης.

Το πρόγραμμα υλοποιείται από εξειδικευμένους ερμηνευτές (ιστορικούς, μουσειοπαιδαγωγούς και εκπαιδευτικούς) του ΙΜΜΑ σε συνεργασία με τους/τις εκπαιδευτικούς των σχολείων.